

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 551/2018-20

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 9. októbra 2018 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a zo sudcov Ladislava Orosza a Miroslava Duriša predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, porušenie práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenie čl. 1 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, porušenie čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom Centra právnej pomoci, kancelárie Trenčín v konaní vedenom pod sp. zn. KaTN 255/2018 a jeho rozhodnutím zo 16. júla 2018 a postupom Krajského súdu v Žiline v konaní vedenom pod sp. zn. 30 S 64/2017 a jeho uzneseniami z 10. októbra 2017, 5. decembra 2017, 18. januára 2018 a 30. júna 2018, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a .

Odôvodnenie:

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. septembra 2018 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namieta porušenie svojich základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušenie práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušenie čl. 1 ods. 1 a 2 Dodatkového protokolu č. 12 k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol č. 12“), porušenie čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom Centra právnej pomoci, kancelárie Trenčín (ďalej len „centrum“) v konaní vedenom pod sp. zn. KaTN 255/2018 (ďalej aj „napadnuté konanie centra“) a jeho rozhodnutím zo 16. júla 2017 (ďalej aj „napadnuté rozhodnutie centra“) a postupom Krajského súdu v Žiline (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 30 S 64/2017 (ďalej aj „napadnuté konanie krajského súdu“) a jeho uzneseniami z 10. októbra 2017, 5. decembra 2017, 18. januára 2018 a 30. júna 2018.

Sťažovateľ v sťažnosti poukazuje na to, že v roku 2004 a následne v roku 2012 podal Okresnému súdu Žilina (ďalej len „okresný súd“) žaloby, ktorými sa domáhal ochrany svojho vlastníckeho práva „*vo veci žaloby podanej na základe protiprávne zapísaného majetku do listu vlastníctva [REDAKOVANÉ] k. ú. [REDAKOVANÉ]*“. Sťažovateľ ďalej uvádza, že v niektorých konaniach pred všeobecnými súdmi mu bolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov a v iných konaniach – za tej istej sociálnej situácie – mu oslobodenie od súdnych poplatkov nebolo priznané.

Predmetom konania vedeného krajským súdom pod sp. zn. 30 S 64/2017 bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelárie Žilina č. 6854/2017-KaZa z 30. júna 2017.

Uznesením krajského súdu z 10. októbra 2017 sťažovateľovi nebolo priznané oslobodenie od súdnych poplatkov. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť podľa ustanovení zákona č. 162/2015 Z. z. Správny súdny poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „SSP“), o ktorej rozhodol krajský súd uznesením z 5. decembra 2017 tak, že sťažnosť zamietol.

Uznesením z 18. januára 2018 krajský súd konanie zastavil. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd uznesením z 30. júna 2018 tak, že ju zamietol.

Sťažovateľ v sťažnosti ďalej uvádza:

«Krajský súd v Žiline pri svojich zamietavých rozhodnutiach na priznanie nám oslobodenia od súdnych poplatkov, vychádza zrejme tak, ako aj centrá právnej pomoci z ustanovení protiústavných zákonov, ako sú napr. § 6 ods. 1, ods. 2) a § 6a ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z. v spojení s ustanovením § 2, zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime, ktoré je opatrením MPSVaR SR č. 186/2013 Z. z. účinným od 01. 07. 2013 potvrdené v sume 336,28.- eur pre dve osoby mesačne. Pričom vychádzajúc napr. iba z ustanovenia § 1 písm. c, opatrenia Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny č. 309/2016 o sume stravného nad 18 hod., – čiže celodenného – v sume 10,30.- eur na deň, t. j. cca 310.- eur mesačne pre jednu osobu, resp. 620.- eur pre dve osoby, nemôže v žiadnom prípade životné minimum pokryť základné životné potreby starších a chorých občanov odkázaných na diétne stravovanie s príjmom cca 850.- eur mesačne, podľa ustanovení čl. 28 Dohovoru OSN o právach osôb so zdravotným postihnutím.

Navyše sa pritom ignoruje, nielen ďalšie ustanovenie § 1 zákona č. 601/03 Z. z., podľa ktorého: „Tento zákon ustanovuje životné minimum ako spoločensky uznanú

minimálnu hranicu príjmov fyzickej osoby, pod ktorou nastáva stav hmotnej núdze“, ale nie, minimum pre osoby so zdravotným postihnutím.

Ignoruje sa pritom tak ustanovenie § 6b ods. 1 zákona č. 327/2005 Z. z., ako i ustanovenie § 40 ods. 1, prvá veta, zákona o správnom konaní, podľa ktorého:

„Ak sa v konaní vyskytne otázka, o ktorej už právoplatne rozhodol príslušný orgán, je správny orgán takým rozhodnutím viazaný“, pretože v iných veciach za tých istých podmienok nám právna pomoc bola poskytnutá

Ignorujú sa tiež aj Nálezy a rozhodnutia, či už Európskeho súdu pre ľudské práva, alebo Ústavného a najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorými sú zmysle Nariadenia RE č. 44/2001, č. 1206/2001 a ďalších, súdy nižšieho stupňa tak isto viazané...

Takýmto protiústavným konaním a rozhodovaním súdov a Centier právnej pomoci, nedochádza iba k poškodzovaniu sťažovateľa a jeho manželky na majetku a na zdraví psychickou ujmu s ohrozením ich životov infarktom, ujmu na ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti v rozpore s § 11, § 13, § 126 OZ a čl. 16, čl. 19, čl. 40 a čl. 20, Ústavy Slovenskej republiky, ale aj k ich diskriminácii, pretože sa jedná o nerovnaké zaobchádzanie, čo je ústavne neprípustné, nakoľko v iných konaniach za takých istých podmienok (ak nie lepších) v podstate nezmenených z ktorých v porovnaní s pomermi vychádzal súd a centrum právnej pomoci v tejto veci, bol sťažovateľ a jeho manželka oslobodzovaný od súdnych poplatkov a bola im poskytovaná právna pomoc dokonca aj samotným Ústavným súdom Slovenskej republiky a v tomto prípade nie...»

Na základe týchto skutočností sťažovateľ navrhuje, aby ústavný súd vyslovil porušenie označených základných práv a článkov podľa ústavy a tiež porušenie označených práv a článkov dohovoru, dodatkového protokolu č. 12 a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom centra v napadnutom konaní a jeho rozhodnutím zo 16. júla 2018, postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uzneseniami z 10. októbra 2017, 5. decembra 2017, 18. januára 2018 a z 30. júna 2018, napadnuté rozhodnutie centra zruší a vec mu vráti na ďalšie konanie, zruší napadnuté uznesenia krajského súdu a vec mu vráti na ďalšie konanie. Sťažovateľ tiež žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 5 000 € a o úhradu trov konania.

Návrh na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia odôvodňuje „*prieťahmi v konaní a tým, že počas riešenia jeho civilnej veci je vystavený pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, beznádeji, zúfalstvu, bezmocnosti, úzkosti, psychickým traumám a vážnym zdravotným problémom, predovšetkým infarktovým stavom... s následnou hrozbou smrti z konania Centra... a Krajského súdu Žilina pri rozhodovaní o jeho návrhu na poskytnutie právnej pomoci, oslobodenie od súdnych poplatkov a preskúmania rozhodnutia centra Žilina*“.

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Z čl. 127 ods. 1 ústavy vyplýva, že systém ústavnej ochrany základných práv a slobôd je rozdelený medzi všeobecné súdy a ústavný súd, pričom právomoc všeobecných súdov je ústavou založená primárne („... ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd“) a právomoc ústavného súdu len subsidiárne, t. j. na princípe subsidiarity.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak.

Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto

ustanovenia návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

II.1 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12, porušeniu čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom centra v napadnutom konaní vedenom pod sp. zn. KaTN 255/2018 a jeho rozhodnutím zo 16. júla 2017

Centrum rozhodnutím zo 16. júla 2017 nepriznalo sťažovateľovi nárok na poskytovanie právnej pomoci v konaní o preskúmanie zákonnosti rozhodnutia Centra právnej pomoci, kancelárie Žilina č. 6854/2017-KaZa z 30. júna 2017 v konaní vedenom krajským súdom pod sp. zn. 30 S 64/2017.

Centrum v rozhodnutí zo 16. júla 2017 sťažovateľa poučilo o tom, že proti tomuto rozhodnutiu môže podať do 15 dní odo dňa jeho doručenia správnu žalobu na príslušnom krajskom súde v súlade s § 177 a nasl. SSP.

Ústavnému súdu sa nepodarilo zistiť, či sťažovateľ túto možnosť využil, t. j. či podal žalobu podľa Správneho súdneho poriadku proti rozhodnutiu centra zo 16. júla 2018.

Podľa § 53 ods. 1 zákona o ústavnom súde sťažnosť nie je prípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal opravné prostriedky alebo iné právne prostriedky, ktoré mu zákon na ochranu

jeho základných práv alebo slobôd účinne poskytuje a na ktorých použitie je sťažovateľ oprávnený podľa osobitných predpisov.

Ak ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že sťažovateľ sa ochrany svojich základných práv alebo slobôd môže domôcť využitím jemu dostupných a účinných prostriedkov nápravy pred iným (všeobecným) súdom, musí takúto sťažnosť odmietnuť ako neprípustnú (m. m. IV. ÚS 115/07).

Ústavný súd preto túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.2 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12, porušeniu čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím a postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uzneseniami z 10. októbra 2017 a 18. januára 2018

Krajský súd rozhodol napadnutým uznesením z 10. októbra 2017 (vyšší súdny úradník) tak, že nepriznal sťažovateľovi oslobodenie od súdnych poplatkov. Krajský súd sťažovateľa poučil, že proti tomuto uzneseniu nie je prípustná kasačná sťažnosť, ale proti uzneseniu správneho súdu vydaného súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť, ak to Správny súdny poriadok nevyklučuje; lehota na jej podanie je 15 dní od doručenia relevantného uznesenia.

Sťažovateľ túto možnosť využil a proti uzneseniu krajského súdu z 10. októbra 2017 podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd (sudcom) napadnutým uznesením z 5. decembra 2017 tak, že ju zamietol.

Krajský súd (vyšší súdny úradník) rozhodol napadnutým uznesením z 18. januára 2018 tak, že konanie zastavil. Krajský súd sťažovateľa poučil, že proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. Poučil ho tiež, že sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná, s tým, že sťažnosť môže podať ten, v koho neprospech bolo uznesenie vydané. Sťažnosť sa podáva v lehote 15 dní od doručenia uznesenia na súde, ktorý napadnuté uznesenie vydal.

Sťažovateľ túto možnosť využil a proti uzneseniu krajského súdu z 18. januára 2018 podal sťažnosť, o ktorej rozhodol krajský súd sudcom napadnutým uznesením z 30. júna 2018 tak, že ju zamietol.

Vychádzajúc z uvedených skutočností a s poukazom na právne závery uvedené v časti II.1 tohto uznesenia ústavný súd aj túto časť sťažnosti sťažovateľa odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako neprípustnú.

II.3 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12 a porušeniu čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 5. decembra 2017

Krajský súd (vyšší súdny úradník) napadnutým uznesením z 10. októbra 2017 rozhodol tak, že sťažovateľovi nepriznal oslobodenie od súdnych poplatkov.

Proti uzneseniu z 10. októbra 2017 podal sťažovateľ sťažnosť zo 6. novembra 2017. O tejto sťažnosti rozhodol krajský súd (sudca) napadnutým uznesením z 5. decembra 2017 tak, že sťažnosť zo 6. novembra 2017 zamietol. Predmetné uznesenie krajského súdu z 5. decembra 2017 nadobudlo právoplatnosť 14. decembra 2017.

Jednou zo základných podmienok prijatia sťažnosti na ďalšie konanie je jej podanie v lehote ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Táto lehota je dvojmesačná a začína plynúť od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, pričom pri opatrení alebo inom zásahu sa počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť. Nedodržanie tejto lehoty je dôvodom na odmietnutie sťažnosti ako podanej oneskorene (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). V prípade podania sťažnosti po uplynutí zákonom ustanovenej lehoty neumožňuje zákon o ústavnom súde zmeškanie tejto lehoty odpustiť (pozri napr. IV. ÚS 14/03, I. ÚS 64/03, I. ÚS 188/03).

Ako už bolo uvedené, napadnuté uznesenie krajského súdu z 5. decembra 2017 nadobudlo právoplatnosť 14. decembra 2017, pričom sťažovateľ podal sťažnosť mailom 10. septembra 2018, t. j. zjavne po uplynutí lehoty ustanovenej v § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde, čo zakladá dôvod na jej odmietnutie podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde z dôvodu, že bola podaná oneskorene.

II.4 K namietanému porušeniu základných práv podľa čl. 16 ods. 1 a 2, čl. 19 ods. 1 a 2, čl. 39 ods. 1 a 2, čl. 40, čl. 46 ods. 1, 2, 3 a 4, čl. 47 ods. 2 a 3 a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s porušením čl. 2 ods. 2, čl. 12 ods. 1, 2 a 4 a čl. 13 ods. 3 ústavy, porušeniu práv podľa čl. 2 ods. 1, čl. 3, čl. 5 ods. 1, čl. 6 ods. 1 a čl. 13 dohovoru v spojení s porušením čl. 14 a čl. 17 dohovoru, porušeniu čl. 1 ods. 1 a 2 dodatkového protokolu č. 12 a porušeniu čl. 1, čl. 2, čl. 3, čl. 4 ods. 1 písm. a), b), c), d), e) a ods. 2, 3, 4 a 5, čl. 5, čl. 12 ods. 3, 4 a 5, čl. 13, čl. 15, čl. 16, čl. 25 a čl. 28 Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím postupom krajského súdu v napadnutom konaní a jeho uznesením z 30. júna 2018

Podľa konštantnej judikatúry ústavný súd nie je súčasťou systému všeobecných súdov, ale podľa čl. 124 ústavy je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti. Pri uplatňovaní tejto právomoci ústavný súd nie je oprávnený posudzovať právne názory všeobecného súdu a preskúmať ani jeho posúdenie skutkovej otázky. Úlohou ústavného súdu totiž nie je zastupovať všeobecné súdy, ktorým predovšetkým prislúcha interpretácia a aplikácia zákonov. Úloha ústavného súdu sa obmedzuje na kontrolu zlučiteľnosti účinkov takejto interpretácie a aplikácie s ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou o ľudských právach a základných slobodách. Posúdenie vecí všeobecným súdom sa môže stať predmetom kritiky zo strany ústavného súdu iba v prípade, ak by závery, ktorými sa všeobecný súd vo svojom rozhodovaní riadil, boli zjavne neodôvodnené alebo arbitrárne. O arbitrárnosti (svojevôli) pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam (mutatis mutandis I. ÚS 115/02, I. ÚS 12/05, I. ÚS 352/06).

Krajský súd – vyšším súdnym úradníkom – uznesením z 18. januára 2018 zastavil konanie. Proti tomuto uzneseniu podal sťažovateľ sťažnosť podľa ustanovení Správneho súdneho poriadku. O tejto sťažnosti rozhodol krajský súd uznesením z 30. júna 2018 tak, že ju zamietol. Krajský súd v odôvodnení napadnutého uznesenia z 30. júna 2018 uviedol:

«8. Splnenie poplatkovej povinnosti, t. j. zaplatenie súdneho poplatku patrí k vecným procesným podmienkam správneho súdneho konania vzhľadom na procesnoprávne následky jeho nezaplatenia spočívajúceho v zastavení konania (výnimkou je prípad oslobodenia od súdnych poplatkov). Súdny poplatok patrí medzi trovy súdneho konania. V článku 46 Ústavy Slovenskej republiky sa ako základné právo zaručuje právo no súdnu a inú právnu ochranu. Trovy konania sú spoluurčujúcim faktorom toho, či sa uvedené základné právo naplní aj reálnym obsahom. V rámci rozhodovacej praxe pri aplikovaní článku 46 Ústavy SR vymedzil Ústavný súd Slovenskej republiky aj viaceré obsahové princípy uplatňovania tohto práva. Osobitne možno v tejto súvislosti uviesť právo na reálny prístup k súdu, ktoré však neznamena automatické právo na bezplatný prístup k súdu. Uvedené judikoval Ústavný súd napr. v uznesení, sp. zn. IV. ÚS 144/04, podľa ktorého „Ústava vo svojom článku 46 ods. 1 negarantuje právo na bezplatné súdne konanie. Právo

na prístup k súdu môže byť obmedzené alebo podmienené splnením rôznych formalít alebo iných podmienok, ku ktorým patrí aj zaplatenie súdneho poplatku podľa zákona č. 71/1992 Zb.“

9. Súd mal z obsahu spisu preukázané, že výzva na zaplatenie súdneho poplatku bola žalobcovi doručená dňa 22. 08. 2017. Vzhľadom na to, že súd rozhodoval o žiadosti o oslobodenie od súdnych poplatkov, lehota na zaplatenie súdneho poplatku opätovne začala plynúť od právoplatnosti uznesenia, ktorým správny súd sťažnosť žalobcu proti uzneseniu o nepriznaní oslobodenia od súdnych poplatkov zamietol. Z obsahu spisu nepochybne vyplýva, že žalobca v lehote stanovenej súdom vo výzve na zaplatenie súdneho poplatku (10 dní), ani ku dňu vydania uznesenia o zastavení konania, súdny poplatok nezaplatil, hoci o následkoch nezaplatenia poplatku bol poučený, preto na základe vyššie uvedeného súd v súlade s ust. § 10 ods. 1 veta prvá, časť za bodkočiarkou v spojení s § 14 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb. konanie musel zastaviť.

10. Pokiaľ sťažovateľ (žalobca) v sťažnosti len vo všeobecnej rovine s odkazom na jednotlivé články Ústavy Slovenskej republiky, vybrané paragrafy SSP, Občianskeho zákonníka, zákona č. 71/1992 Zb. a vybrané články Medzinárodného Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím namietal vady konania, ako i rozhodnutia o zastavení konania bez toho, aby uviedol, v čom konkrétne mali tieto vady spočívať, krajský súd procesný postup vyššieho súdneho úradníka v konaní preskúmal všeobecne vo vzťahu k obsahu spisu a nezistil v jeho postupe pochybenia, ktoré by viedli k zrušeniu napadnutého rozhodnutia. Sťažovateľ namietané vady v postupe vyššieho súdneho úradníka nijako konkrétne nešpecifikoval. Vychádzajúc potom z ustanovenia § 10 ods. 1 zákona č. 71/1992 Zb., nečinnosť žalobcu spočívajúca v nezaplatení v súdneho poplatku v súdom stanovenej lehote, je sankcionovaná zastavením súdneho konania. Správny súd zdôrazňuje, že už v uznesení sp. zn. 30 S/64/2017-147 zo dňa 05. 12. 2017 poukázal na skutočnosť, že v posudzovanej veci mal nesporne preukázanú takú aktuálnu majetkovú a finančnú situáciu žalobcu, ktorá mu umožňuje jednorazovo zaplatiť súdny poplatok vo výške 70,00 € bez negatívnych vplyvov na jeho životnú úroveň. Majetkové pomery žalobcu boli podrobne uvedené v uznesení správneho súdu sp. zn. 30 S/64/2017-136 zo dňa 10. 10. 2017, na ktorého odôvodnenie krajský súd poukazuje. Tieto boli preukázané z listinných dôkazov predložených jednak samotným žalobcom, ako aj získaných súdom z katastra nehnuteľností.

Dôvody pre oslobodenie okrem pomerov účastníka z ustanovenia § 166 ods. 1 SSP nevyplývajú, a preto ani nemohli byť relevantné pre posúdenie žiadosti žalobcu o oslobodenie od súdneho poplatku.

11. Správny súd konal vo veci so žalobcom, ktorý nie je zastúpený advokátom, keďže ide o konanie, kde právne zastúpenie nie je obligatórne (§ 49 ods. 2 písm. d) SSP), a pretože žalobcovi, ktorý sám podal v lehote sťažnosť už v zmysle ust. § 156 ods. 1 SSP uplynula lehota na jej doplnenie, v štádiu rozhodovania o sťažnosti proti napadnutému uzneseniu právna pomoc advokáta by nemohla byť ani efektívne poskytnutá.

12. Na základe vyššie uvedených skutočností dospel súd k záveru, že vydané rozhodnutie o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podanú správnu žalobu bolo vecne správne. Vzhľadom na to, že ani po vydaní predmetného uznesenia nebola preukázaná žiadna skutočnosť, s ktorou by platný právny poriadok Slovenskej republiky spájal dôvod pre zrušenie predmetného rozhodnutia, rozhodol správny súd tak, že podanú sťažnosť v zmysle ust. § 161 ods. 1 SSP ako nedôvodnú zamietol.»

O zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti ide vtedy, keď namietaným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím nemohlo vôbec dôjsť k porušeniu toho základného práva alebo slobody, ktoré označil navrhovateľ, a to buď pre nedostatok vzájomnej príčinnej súvislosti medzi označeným postupom orgánu štátu alebo jeho rozhodnutím a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnený návrh preto možno považovať taký návrh, pri predbežnom prerokovaní ktorého ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, I. ÚS 110/02, I. ÚS 88/07).

Z argumentácie krajského súdu v napadnutom uznesení z 30. júna 2018 dostatočne vyplýva záver, z akých dôvodov zamietol sťažnosť sťažovateľa smerujúcu proti uzneseniu krajského súdu z 18. januára 2018 o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Právne závery krajského súdu ústavný súd nepovažuje za arbitrárne a ani zjavne neodôvodnené, preto sú ústavne udržateľné.

Odôvodnenie napadnutého uznesenia krajského súdu je dostatočné a vyčerpávajúce – sťažovateľ dostal odpovede na ťažiskové právne otázky rámcujúce jeho vec. Tieto právne závery krajského súdu nie je potrebné zo strany ústavného súdu dopĺňať alebo revidovať, naopak, ústavný súd môže na ne s ohľadom na sťažnostné námietky sťažovateľa v plnom rozsahu odkázať, keďže podľa ústavného súdu sú ústavne udržateľné a obsahujú relevantné a zrozumiteľne formulované právne argumenty.

Ústavný súd preskúmal námietky sťažovateľa predovšetkým vo vzťahu k namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Vo vzťahu k namietanému porušeniu ďalších sťažovateľom označených základných práv podľa ústavy, článkov ústavy, práv podľa dohovoru a článkov dohovoru, dodatkového protokolu č. 12 a Dohovoru o právach osôb so zdravotným postihnutím ústavný súd nezistil skutočnosti, ktoré by indikovali ich porušenie napadnutým uznesením krajského súdu z 30. júna 2018. Je tiež relevantné, že v uvedených smeroch v sťažnosti sťažovateľa absentuje adekvátne argumentácia, ktorou by odôvodňoval ich porušenie.

Na tomto základe ústavný súd pri predbežnom prerokovaní odmietol sťažnosť sťažovateľa v tejto časti podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti ako celku bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. októbra 2018